

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacrificio Missæ Expedite Celebrando Libri III

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1661

De Attentione Sacerdotis dum celebrat. Cap. 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-41878

gatur etiam pro iisdem Sacrificium applicare?

7 Ex dictis inferitur, posse Parochum recipere stipem à quopiam, ut offerat Sacrum pro ipso, etiam in diebus festis, quia licet tunc obligetur facere Sacrum, sui tamen juris est in applicando. Nec obstat Constitutio Urbani VIII. de Celebratione Missarum, de qua latè infra lib. 3. hæc enim solum prohibet ne obligatus Sacerdos applicare pro uno, applicet etiam pro alio, id quod non est contra hæcenus dicta.

C A P V T III.

De Attentione Sacerdotis
dum celebrat.

Attentio duplex est, interna, & externa. Hæc consistit in negatione distractionis exterioræ: id est, negotii, vel occupationis;

pationis exterioris, quæ ex se distrahere mentem debeat ab Orationibus, & Actionibus Missæ. Ut si quis vellet, dum Missam celebrat. depingere v. gr. confabulari, legere Historias, & similia facere; externam attentionem non haberet. Interna consistit in applicatione interna mentis ad Missam: & triplex esse potest. Ad verba integre proferenda, materialesque actiones suo ordine peragendas, Ad sensum verborum, significationesque Cereemoniarum. Ad Deum, resque divinas contemplandas. Hæc tertia est omnium optima, modo Missæ operationem non impedit, sequitur secunda, in fine loco se habet prima.

2 Licet autem enitendum semper sit habere attentionem internam tertii generis, idque in ceteris orationibus extra Missam sit absolute consulendum, nihilominus in Missa, per sæpe Sacerdotibus potissimum

recenter ordinatis, nec bene instructis consulenda est attentio interna primi generis, ut scilicet ad verba, & actiones, quæ plurimæ sunt, & facile omitti, atque cum scandalo confundi possent, diligenter attendant.

3 Sed jam quid peccabit Sacerdos, si negligens (sed sine contemptu) internam attentionem, solam externam adhiberet? quod est quæ-
rere, quoniam peccato peccat, si dum Missam celebrat, aliò mentem voluntarie divertat, cogitetq; sua negotia, vel philosophicâ quampram quæstionem speculetur, probabiliter securus, quod propter habitum Missandi, non omitteret debitas saltem graviter caeremonias.

Legi (passim enim occurrunt) Auctores tractantes de attentione debita in auditione Missæ, in horis Canonicis, in orationibus ceteris, verum qui tangeret hoc speciatim de celebratione Missæ, non legi.

4. Et

4 Et videbitur alicui parem esse rationem de his, ac de Missæ celebratione, utrobique enim intercedit oratio, seu locutio cum Deo Ita quidem in multis, sed in uno non ita, ut mox n. 9. videbimus.

5 Sed enim vero, propter dictam paritatem, recolenda est celebris illa quæstio, An ad observandum præceptum auditionis Missæ, vel recitationis. Horarum requiratur attentio interna, aliqua tandem extrinseca aum, 1. an sufficiat externa dumtaxat?

Equidem locum hic haberem id fuisse pertractandi, nisi eam quæstionem Ioannes Delugo, a & Aegidius Coninch b tam eruditè pertractassent, ut addere aliquid velle, superfluum, ne dicam operosum, mihi esse videatur, illos ergo lege, apud quos invenies esse duas sententias,

a Delugo de Sacr. disp. 22. sec. 2. n. 25

b Coninch. de Sacr. quas. 83. ar. 6.

dub. unico à n. 289 lege etiam Dianam p. 1. tr. de horis Canon. Res. 2.

rentias, utramque probabilem; Alteram *a* requirentem attentionem internam; Alteram, (*b* quam approbant dicti Delugo, & Coninch solideque confirmant) solum requirentem externam. Itaque, qui dum missam ex præcepto audit, vel officium divinum persolvit, questionem philosophicam secum nēte voluntariē obvolveret, vel sua negotia cogitaret, modo externam attentionem haberet, quia scilicet non poneret distractiones externas ejus generis, quas nūm. primo diximus; ex probabili dicta opinione, præceptum satis adimpleret.

6 Omnes tamen consentiunt hunc peccare venialiter, aliqua enim

a Quam sequuntur Suar. Vasquez. Sotus. Navarr. Mal. Cajetan Sanch. Turr. aliique innumeri citati à Delugo. & Diana ibid. *b* Quam sequuntur Silvest. Durand. S. Antonius Palud. Rejel Coninch Hurt. & probabilem dicit Less. Henri Victorell. Laym. cit. ab eisdem.

enim semper irreverentia intercedit, si Deum quis alloquatur exterius mentem alio voluntarie distractus. His positis, tribus dictis, ea quæ ad nos pertinent, decernemus.

7 Dico Primo. Sacerdos mente voluntarie distractus Missam celebrans, non effugit peccatum veniale, siue celebret Missam de præcepto, siue ex libertate. Ratio est modo dicta, quia semper intervenit irreverentia.

Dico Secundo. Distractus voluntarie in iis Missæ partibus, quæ ad Canonem non pertinent, si eas rite operetur (etiam cum celebrat ex præcepto) non audit dicere eum peccare mortaliter. Ratio est, quia eæ Missæ partes non excedunt rationem orationis ad Deum. Cū igitur probabile sit, ut modo vidimus, recitare orationes de præcepto, cum voluntaria distractione, non esse mortale, probabile etiam erit in casu nostro.

8 Dico

9 Dico Tertio Si Sacerdos, per
 notabile tempus, volūtarie distra-
 ctus, eas Missæ partes, quæ Cano-
 nem cōtinent, recitet, seu peragat,
 peccabit mortaliter, siue Missa ce-
 lebretur de præcepto, siue de Feria,
 Ratio quæ me ad id movet; est dis-
 crimen, quod intercedit inter Mis-
 sæ Sacrificiū, & ceteras orationes.
 Hæ enim sūt meræ allocutiones ad
 Deum: ac Missa, est insuper Sacrifi-
 ciū hoc est, actus religionis excel-
 lentissimus, quo profitemur Deum
 summè venerari, ut supra suo loco
 notavimus. Videtur autē mihi gra-
 vis esse irreverentia, quod quis dū
 proficitur Deum summè per suam
 actionem venerari cum illo irreve-
 renter, per voluntariam distractio-
 nem, se gerat: & in tanto Ministe-
 rio, de quo tremunt Angelorum or-
 dines, omnia alia cogitare velit,
 quam mente attendere ad quod o-
 peratur. Adde, & mortale periculū
 aliquid grave omitendi, vel non
 ritè operandi, &c.

10 Di-

10 Dixi autem (quæ Canonem continent) ibi enim continetur ratio Sacrificii : nam licet huius essentia per nos in sola a Consecratione consistat, proxime tamen antecedentia, & proxime consequentia, qualia sunt, quæ toto Canone continentur, maxime ad Sacrificium, prout Ecclesia ordinavit, pertinere, nemini est dubium.

11 Petes, quid venit præcisè nomine Canonis? id enim, propter dicta, non ignorare, oppido, necessarium est. Respondeo. Gavantus a ait venire illam Missæ partem, quæ incipit à *Teigitur* (aliqui incipere dicunt à *Qui pridie quædam* *pateatur*, sed minus recte, ut probat Fagundes c) usque ad *libera nos* inclusive. Licet idem Gavantus alibi d videatur excludere à Canone

a C. 1 §. 1. n. 1. & c. 2 §. 10. n. 6.

b Gavant. in Rubr. Miss. p. 2. 2. 7.

c. 8. n. 1. litt L. & p. 3. 1. 10 n. 2. c Fag.

1. Eccl. præc. l. 1. c. 8 n. 5. d Gav, in Rubr. Miss. p. 2. tit. 17. n. 34.

none prædictum *liberanos*, immo
& Orationem Dominicalem: ibi
enim postquam declaravit illud
per ipsum, cum ipso, & in ipso, quod
legitur ante prædictam Domini-
calem Orationem, sic addit, *& hic
finis Canonis esto.*

Suarez a vero docet vocari Ca-
nonem missæ, totum id, quod legi-
tur à *Te igitur* usque ad consum-
ptionem Sacramenti, additque vo-
ce Canonis usum esse S. Grego-
rium his verbis. *Mox post Cano-
nem Orationem Dominicam dies sta-
tuistis.* Vides, Suarium, & S. Gre-
gorium à Suario allatum dissenti-
re: ille usque ad consumptionem
Sacramenti, hic ante Orationem
Dominicam claudi Canonem sta-
ruit.

Quidquid sit, certe in re nostra,
usque ad Orationem Domini-
calem Canonem definito, ut nimi-
rum, quia, æqua fere distantia est
à *Te igitur* usque ad Consecratio-
nem;

Suar. de Sacr. d. 83. sect. 2. initio.

nem; & à Consecratione, usque ad dictam Orationem Dominicalem, istud sit, quod majori devotione, attentioneque Sacerdotis indigeat. Aliquid tamen paræ devotionis esse dandum consumptioni Eucharistiæ inficiari non possumus.

CAPVT IV.

De Materia, & Forma Consecrationis, remissivè.

I CVM certum sit in Pane, & Vino, ac per verba à Christo Domino instituta. *Hoc est Corpus meum. Et Hic est calix &c.* esse a Sacerdote consecrandum, cumque de his satis multa disputent Theologi, nostrum non erit, nisi aliqua tangere, quæ ad casus Conscientiæ, & quidem practicè spectant. Immo, quia multa etiam quæ ex his, ad nos pertinent, in hoc toto Opusculo sparsim dispersa sunt, & disputabuntur: de azimo

mo